

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W LUBLINIE**

Lublin, dnia 22 września 2017 r.

RLU-412-14/17/PM

**Lubelska Izba Rolnicza
Ul. Pogodna 50A/2
20-337 Lublin**

W odpowiedzi na pismo (L.dz. 2935/17), w którym zwracają się Państwo „o zbadanie przedstawionego problemu” dotyczącego obniżenia w dniach 28-30 sierpnia bieżącego roku cen skupu jabłek przemysłowych przez zakłady zajmujące się skupem owoców zlokalizowane na terenie powiatu Opole Lubelskie, „czy w danym przypadku nie doszło do naruszenia przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów” uprzejmie informuję co następuje:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Jako taki realizuje cele ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2017.229 j.t. ze zm.), która określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Zgodnie z art. 31 ww. ustawy do zadań Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem Urzędu”) należy m.in. sprawowanie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ww. ustawy, w tym przeciwdziałanie praktykom ograniczającym konkurencję stosowanym przez przedsiębiorców.

Praktyki ograniczające konkurencję dzielą się na:

- porozumienia ograniczające konkurencję – art. 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* zakazuje porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym;
- nadużywanie pozycji dominującej – art. 9 ww. ustawy zakazuje nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Zgodnie z art. 4 pkt 10 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów.

Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca posiada pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku właściwym przekracza 40%.

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w ostatnim czasie dotarły sygnały dotyczące chwilowego spadku cen skupu jabłek przemysłowych, w związku z którymi przeprowadzone zostało wstępne rozpoznanie rynku pod kątem ewentualnego naruszenia reguł konkurencji. Na chwilę obecną brak jest podstaw do stwierdzenia, że wahania cen skupu jabłek przemysłowych pod koniec sierpnia bieżącego roku mogłoby być skutkiem zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję.

Należy podkreślić, że nie każda sytuacja, w której są podobne ceny na dane produkty (w niniejszej sprawie ceny skupu jabłek przemysłowych), musi być związana z zawarciem antykonkurencyjnego porozumienia. Od porozumienia ograniczającego konkurencję, w którym warunkiem *sine qua non* jest uzgodnienie określonego zachowania dokonane w jakiegokolwiek formie, należy odróżnić tzw. zachowania paralelne (np. podążanie za liderem), obserwowane w szczególności w przypadkach zewnętrznych zmian na określonym rynku właściwym, czy też zachowania (nie paralelne), których celem jest dostosowanie przedsiębiorców do zmieniających się warunków konkurencji. Z zakaznym porozumieniem mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorców (określone skoordynowane zachowania) wynikają z podjętych wspólnie uzgodnień, co do których przedsiębiorcy zawierający porozumienie mają z reguły świadomość, że ich celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji i w konsekwencji świadomi są naruszania przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub właściwych przepisów wspólnotowych. Fakt zawarcia porozumienia np. cenowego musi być udowodniony. Zgodnie z orzecznictwem Komisji i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, jeżeli porównywalny poziom cen produktu na danym rynku właściwym, można usprawiedliwić innymi czynnikami niż zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję, a jednocześnie nie ma wystarczających dowodów, że takie porozumienie zostało zawarte, wówczas nie można zastosować art. 101 TFUE (dawniej art. 81 TWE), odpowiadającego art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (vide: wyrok z 27 września 1988 r., w sprawie 89, 104, 114, 116, 117, 125-129/85, *Wood Pulp przeciwko Komisji Europejskiej*, ECR 1988, 5193). Zachowania przedsiębiorców, które w skrajnych przypadkach mogą nawet prowadzić do ograniczenia konkurencji, lecz nie są wynikiem zawarcia porozumienia, nie są zakazane w rozumieniu art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Należy również wskazać, że Prezes Urzędu, który nie jest organem do spraw cen, ma możliwość pośredniego wpływania na poziom stosowanych przez przedsiębiorców cen jedynie w sytuacji, gdy ich wysokość jest konsekwencją zawarcia przez przedsiębiorców niedozwolonego prawem porozumienia w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej, polegającego na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów. Warunkiem jednak interwencji Prezesa Urzędu w ww. zakresie jest fakt, aby sytuacja na rynku i działania przedsiębiorców były wynikiem zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję.

Nawiązując do powyższych wyjaśnień wydaje się, że chwilowa obniżka cen skupu jabłek przemysłowych pod koniec sierpnia bieżącego roku (obecnie ceny skupu jabłek wzrosły i są kilkakrotnie wyższe niż w ubiegłym roku) wynika z normalnych uwarunkowań rynkowych i ogólnej sytuacji w tym sektorze rolnictwa.

Nie mniej jednak, jeżeli posiadają Państwo informacje uprawdopodobniające zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję proszę o przekazanie ich do Prezesa Urzędu. Zgodnie bowiem z art. 86 ust. 1 w/w ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy „zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję wraz z uzasadnieniem”. Dodatkowo, w ust. 2 cytowanego przepisu wyszczególnione zostały elementy, składające się na formę uzasadnienia, do których zaliczyć należy m.in.:

- opis stanu faktycznego, będącego podstawą zawiadomienia,
- wskazanie przepisu ustawy, którego naruszenie zarzuca zgłaszający zawiadomienie,
- uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy.

Do zawiadomienia powinny być załączone wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

Z UP. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DYREKTOR
Delegatny w Lublinie

Ewa Wiszniowska